

וירא

הכנסת אורחים מושלמת

מבוסס על: לקוטי שיחות חלק כ"ה, שיחה א' לפרשת וירא

- מהי הכנסת אורחים מושלמת: האם זה מתבטא רק באכילה שתיה ולינה או גם בדברים אחרים?
- איך מוכיחים שהכנסת אורחים גדולה מהקבלת פני שכינה, ומהו חידושו של הרמב"ם בעניין זה?
- לאחר שהתברר ששלושת האנשים היו מלאכים, האם אברהם נכשל בעציבת השכינה עבורם?
- בין הכנסת אורחים לגמילות חסדים: עד כמה חשובה הרגשתו של האורח, מעבר למילוי צרכיו?

הקדמה

כהקדמה לשיעור, נתחיל עם סיפור הקשור ללידת הבעש"ט (ע"פ ספר השיחות תרצ"ז עמ' 161 - ראה הערה ¹): רבי אליעזר והרבנית שרה גרו שנים רבות בכפר בוולכיה.

הם היו אנשים תמימים וישרים ויראי שמים, הון ואושר שררו בביתם אך נחת לא היה להם כי ערירים הם, ללא בן ובת. רק נחמה אחת להם - שהיו מכניסי אורחים.

רבי אליעזר היה מעמיד איש בקצה הכפר, כדי שכל עובר אורח המגיע לכפר יגיע לביתו, וכשהיה האורח בביתו, היה רבי אליעזר מקבלו במאור פנים וביד רחבה, וכל מי שהיה נצרך למזון, רבי אליעזר נתן לו ביד רחבה. רבי אליעזר שמח באורחיו והם שמחים בו ואף בשמים נגרמה על ידו שמחה רבה.

פעם אחת, ביום השבת קודש, אחרי הסעודה השניה, הגיע אורח. על אף שהיה הדבר מפליא ביותר, כיצד מגיע אורח באמצע השבת, קיבלו רבי אליעזר בסבר פנים יפות, הביא לו יין לקידוש, ערך לכבודו שולחן שבת נאה ודאג לכל מחסורו.

ביום ראשון לפני צאתו, ניגש האורח לרבי אליעזר ואמר לו: דע לך כי אני הוא אליהו הנביא, נשלחתי מן השמים לנסותך, ומכיוון שעמדת בניסיון ולא גערת בעני המחלל את השבת, וקיימת את מצוות הכנסת אורחים - תזכה לבן שיאיר את העולם בצדקתו ובחכמתו, וייקרא שמו ישראל.

כעבור זמן נולד לרבי אליעזר ולרבנית שרה בנם יחידם הוא מורנו הבעל שם טוב.

בשיעור היום נתעכב בארוכה על מצווה מיוחדת, המובאת בתחילת פרשתנו: מצוות הכנסת אורחים.

מהי הגדרתה של מצווה זו: האם מדובר רק על נתינת אוכל טוב ולינה טובה לאורח? עד כמה עלינו להיות רגישים לרגשות האורח סביב האירוח, לוודא שירגיש בביתו? ובכלל, מהי הגדרתה ומהותה של מצווה זו?

בשיעור זה נתעכב בעיקר על שיטת הרמב"ם בנושא זה, ונראה איך במילים בודדות רמז לתורה שלימה בהגדרת הכנסת אורחים מושלמת, וכמובן שנלמד מזה איך לשפר מצווה זאת בחיינו הפרטיים והכלליים.

מקור 1

הפסוקים בפרשתנו על ההכנסת אורחים של אברהם

נתחיל עם כמה פסוקים בתחילת פרשתנו, המדברים על הכנסת האורחים של אברהם אבינו:

וירא ית, א: וירא אֵלָיו ה' .. והוא יִשָּׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחֵם הַיּוֹם. וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיֵּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה. וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָיִם! אִם נָא מְצֹאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ ... וְאַקְחָה פֶתַח לְחֵם וְסַעֲדוּ לְבָבְכֶם וְגו'.

בפסוקים אלה רואים איך שהקב"ה (באמצעות השכינה) הגיע לבקר את אברהם, שהיה תשוש מברית המילה (שעשה יומיים לפני זה²); ומה עושה אברהם? מיד שרואה סתם שלשה אנשים עוברים - הוא תיכף 'עוזב' את הקב"ה והולך לקבלם? ...! כמובן שנושא זה דורש ביאור.

¹ באותה שיחה מוזכר גם הסיפור המובא בגרסת ה' סיון תש"כ (הובאה בשערי הלכה ומנהג ח"ד עמ' לו): "ובהנוגע לבן זכר, שמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר מה שקיבל מאבותיו הסיפור בסגנון הכתוב "במה יזכה נער - בן זכר - את אורחו" (תהלים קיט, ט) - [על ידי] מצות הכנסת אורחים. אלא שמוכן שהנ"ל צריך להיות בתוככי שמירת כללות התורה ומצותי, והרי ככל שיהי' המצב גם טוב בזה, תמיד יש מקום להוסיף כיון שקשורים בהקב"ה שהוא אין סופי".

הרקע לסיפור מובא בספר התולדות אדמו"ר האמצעי, שכידוע לאדמו"ר הזקן היה בתחילה רק בנות, ושאל ממורו המגיד איך יזכה לבן זכר? וענה לו המגיד: "במה יזכה נער? את אורחו", בזכות הכנסת אורחים יהיה לך בן, וכך הווה...

² כפירוש רש"י: "וירא אליו - לבקר את החולה. אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלומו"; וכפי שלמדנו בלקו"ש חכ"ה וירא א' (שיחה בעיון תשע"ה), בטעם שהקב"ה חיכה דווקא ליום השלישי. שזהו מכיון שביקורו של הקב"ה נוטל לפחות "אחד משישים מחוליו", והיה נמנע החולי הטבעי הבלתי־נמנע כדי שהמצווה תחזור בטבע וכו'.

הערה למוסר השיעור

שיחה זו מיוסדת על התוועדות כ"ט אלול תשכ"ב (הקלטה ממנה תמצאו באתר ashreinu.page.link/gzX7) והתוועדות ש"פ וירא תשכ"ה (הוגהה בהוספות ללקו"ש ח"ה).

כל המקורות תמצאו במדור 'הוספות' של האתר, וכדאי לעיין בהם (ישנם שמה דברים שלא הובאו כלל בשיחה, כמו הסבר דרגת הכנסת אורחים של רשב"י, כפי שמבואר בזוהר וכו'...).

בשיעור זה ישנו חידוש נפלא של כ"ק אדמו"ר בהגדרת הכנסת אורחים לפי שיטת הרמב"ם, וניתן להתאים שיעור לכל הקהלים ממש!

כדאי לקשר זאת גם להלכות הכנסת אורחים כפשוטם, כפי שפורטו בספר "הליכות בין אדם לחברו" (נמצא במדור 'הוספות' של האתר). ותן לחכם ויחכם עוד.

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת עוסק בצ"צ נו' ר' שמואל ע"ה

בהרה"ח ר' חיים הלל ע"ה נפטר י"ב מרחשון, ה'תשע"ה

זוגתו מרת בתי' ע"ה בת הרה"ח שד"ר ר' בן ציון ע"ה נפטרה טו"ב מרחשון, ה'תשע"ב

אזימאון

שלוחי כ"ק אדמו"ר כיובל שנה במדינת צרפת

ת' נ' צ' ב' ה'

אכן, הגמרא מתעכבת על כך, ולומדת מזה על חשיבותה העצומה של מצוות הכנסת אורחים:

גמרא שבת קכז, א: גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה, דכתיב: "וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָיִי אִם נָא מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל נָא תַעֲבֹר וְגו'".

אכן, הרמב"ם מביא גם עניין זה להלכה, אבל שימו לב הפסוק שהוא מביא כהוכחה לכך:

רמב"ם הל' אבל יד, ב: וגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, שצאמר: "וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָיִי אִם נָא מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל נָא תַעֲבֹר וְגו'".

ביוגרפיה – רמב"ם:

רבי משה בן מימון, נולד בקורדובה שבספרד בשנת 4898 (1138). גולת הכותרת של ספריו הוא ה"משנה תורה" בו סידר רוב סוגיות הגמרא, לפי נושאים.

הרמב"ם מביא כאן כהוכחה, פסוק שונה לגמרי מן הגמרא (הגם שהיא היא המקור לדבריו):

[אמנם שני הפסוקים הם מאותו סיפור, אבל ישנם כמה פרטים בתוכו: הרגע בו אברהם רואה האורחים, הרגע בו הוא הולך לקראתם ומדבר איתם, הרגע בו מתחיל האירוח, וכו' וכו'].

הגמרא מביאה ראייה מהרגע בו אברהם 'עוזב' את השכינה והולך לקראת האורחים - שזוהי אכן ראייה חזקה לדין הקדימה למצוות הכנסת אורחים; אבל הרמב"ם מביא ראייה מזה שאברהם ראה שלשה אנשים - אז מה אם הוא ראה אותם, כל עוד הוא לא עשה שום דבר, ולא עזב את השכינה?

ויש לבאר ההוכחה לדין הקדימה במצוות הכנסת אורחים, לפי שיטת הרמב"ם:

לקוטי שיחות: הראיה היא מעצם האית "שלשה אנשים": כיון שאברהם עמד במצב של "וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה'", פיצד יתכן שהביט והבחין בעת מעשה ב"שלשה אנשים"? הלא בשעת העמידה "לפני ה'" צריכה להיות משללת כל תנועה, ועל-אחת-כמה וכמה שימת לב, כלפי אדם או כל דבר אחר! (ראה הערה 3) ומכך גופא יש ראיה: מאחר שידע אברהם שהכנסת אורחים - (השכינה מורה שהיא) גדולה יותר מהקבלת פני שכינה, אזי הפסיק באותה שעה כדי להכניס אורחים.

[במילים אחרות: עצם זה שאברהם ראה האורחים בעודו עומד לפני הקב"ה, זהו סימן לכך שהוא ידע שמצוות הכנסת אורחים חשובה יותר מהקבלת פני שכינה (ראה הערה 4), ואשר לכן, הוא נשאר בערנות תמידית, כדי שאם יזדמן איזשהו אורח - שלא יפספס אותו חלילה וחס...]

הכל טוב ויפה, אבל השאלה עדיין עומדת: מדוע הרמב"ם חיפש ראייה אחרת מהכתוב, ולא הסתפק בראיה שהגמרא מביאה (מעצם האירוח, ולא מהבחנתו של אברהם באורחים?) (ראה הערה 5).

הדבר יובן בהקדים עיון נוסף בהלכה הנ"ל ברמב"ם, כולל ההלכה המובאת לפניה באותו הפרק:

³ **לקהל מתקדם:** הרי בקריאת שמע ישנו דין שצריך לקרותו "בכוונה, באימה וביראה, ברתת ובזיעה" ויש להחשיב זאת כמו "כתב המלך החדש עבור בני מדינתו"; וגם בעמידה ישנו דין ש"המתפלל... צריך שיראה עצמו כאילו שכינה שרויה כנגדו" ועליו לעמוד לפני הקב"ה כמו "עבד לפני רבו", ללא שום תנועה, עד שאסור לו לזוז ממקומו. ואם כן, על אחת כמה וכמה לגבי אברהם שהיה ממש "עומד לפני ה'" באופן גלוי, שברור שאסור היה לו אפילו להסתכל על האנשים שעוברים ושבים! איך הוא הבחין בכלל בהם?!

⁴ **לקהל מתקדם:** ואם תשאל, אברהם עצמו, בשעת מעשה, מהיכן ידע שהכנסת אורחים חשובה יותר מהקבלת פני השכינה? הרי אנו לומדים זאת ממנו, אבל מאיפה הוא ידע הלכה זאת? הנה בלקו"ש חכ"ה וירא ב' הרבי מסביר זאת באופן נפלא: אברהם למד זאת מכך ש"הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים": אילו היתה קבלת פני השכינה פוטרת מהתעסקות במצוות הכנסת אורחים - לא היה הקב"ה צריך להוציא חמה מנרתיקה, שהרי בלאו הכי לא היה אברהם יכול לקבל אורחים, מאחר שהיה עסוק בהקבלת פני השכינה; אלא על כרחך, ש"גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה". ובפנימיות העניינים יש לומר: אברהם אבינו היה בתכלית הביטול והענווה ("ואנכי עפר ואפר"), עד כדי כך שבעיניו כל אדם אחר - תהיה דרגתו אשר תהיה - קדם אליו; ולכן כשראה אנשים הזקוקים לסיוע - הניח בפשטות שעליו לוותר על תועלתו האישית, אפילו על תועלת רוחנית ברמה של "הקבלת פני השכינה", כדי לקבל את פני האורחים ולספק את צרכיהם.

⁵ **לקהל מתקדם:** באותיות ג-ד בשיחה, מציע הרבי כמה תירוצים אפשריים: (א) ישנו דיון בגמרא איך לפרש לשון הכתוב "וַיֹּאמֶר אֲדֹנָיִי אִם נָא מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ", האם מדובר על האורחים (המלאכים) ואברהם מפציר בהם לא ללכת, או שמדובר על הקב"ה, שאברהם מפציר ממנו לא ללכת, ולחכות שהאורחים יעזבו... ואם כן, אולי הרמב"ם העדיף לא להיכנס לראיה סביב פסוק שמשמעותו נתונה לכמה פרשנויות שונות, בהקשר לעזיבת השכינה.

(ב) הרמב"ם עצמו מפרש במורה נבוכים שכל הפסוק "וַיֹּאמֶר אֲדֹנָיִי וְגו'" אינו סיפור מאורע שהתרחש בפועל, אלא זהו חלק ממראה הנבואה שראה אברהם... ואם כן, כפשוט שאין להוכיח שום קביעה הלכתית ממחזה זה.

אמנם, הרבי דוחה שני פירושים אלה מכיון שהרמב"ם פסק שגם שם "אדני" שבפסוק דידן הוא קודש, ובעיקר - בין מה הרמב"ם מביא הוכחה מפסוק "וירא והנה שלשה אנשים" שאף הוא היה חלק ממראה הנבואה... (עיי' בשיחה ובהערות).

רמב"ם שם יד, א: מצות עשה של דבריהם לבקר חולים .. וללוות האורחים .. ואלו הן גמילות חסדים שבגופו שאין להם שיעור.

רמב"ם שם יד, ב: שכן הלכה מרבה מן הכל, והוא החק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה, מאכיל עובדי דרכים ומשקה אותן ומלנה אותן, וגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, שנאמר: "וירא והנה שלשה אנשים", ולוים יותר מהכנסתן, אמרו חכמים: כל שאינו מלנה - כאלו שופך דמים.

מיד שמים לב לכך שהרמב"ם מדגיש על "לווית האורחים" אחרי האירוח כמרכיב המרכזי במצוות הכנסת אורחים (ועד כדי כך שבהלכה א' כותב הרמב"ם רק הפרט של **לוויה** במסגרת מצווה זו!). [נשאלת השאלה: מה קורה כאן?! מארחים מישוהו באירוח מושלם הכולל אכילה שתיה ולינה, אומר לך הרמב"ם: עיקר המצווה היא דווקא בשעה שלווית אותו לדרכו, לחיים טובים ולשלום... ועד כדי כך שאם לא מלווים אותו אחרי האירוח המושלם - הדבר נחשב לשפיכות דמים! אמנם הגמרא מסבירה שזהו מכיון שזהו כדי למנוע שיהרגו את האורח בדרך⁶... מה קורה כאן?!].

מקור 5

שני צדדים בגמילות חסדים ובמצוות הכנסת אורחים

ויש לומר נקודת הביאור בזה, בהקדים ביאור שני צדדים הקיימים במצוות הכנסת אורחים:

לקוטי שיחות: בענין גמילות חסדים יש בכללות שני פרטים: (א) הנפעל שבמצוה, שעל-ידי מעשה הגמילות חסדים ממלא הוא את חסרונו של חברו או מביא לו תועלת. (ב) הפעלה מצד הגביר - מדת חסדו של גומל החסד.

וכעין זה יש שני פרטים בהכנסת אורחים: (א) הענינים שמקבל האורח, המאכל והמשקה וכו', על-ידי הפעלות הפרטיות. (ב) מדת החסד של בעל-הבית המארח, ההתענינות ושימת הלב שמראה כלפי האורח.

מקור 6

חינוך מיוחד בהכנסת אורחים - חשיבות רגשות הנותן

נשאלת השאלה: ממתי שמים לב להרגשתו האישית של התורם? הרי העיקר הוא שהעני או האורח קיבל את צרכו ומבוקשו, בלי קשר להרגשי התורם! (ראה סיפור בהערה⁷). וביאור הדברים:

לקוטי שיחות: בכלל, בעניני גמילות חסדים, מה שנוגע (בעיקר) הוא הנפעל, הטובה והתועלת הבאה לחברו בפעל; (כמובא במדרש שאם נאבד לאדם כסף, ועני מצאו והתפרנס ממנו - קיים האדם מצוות צדקה!). אולם בהכנסת אורחים נוסף חידוש מיוחד, שמדת החסד, הרגש החסד של בעל-הבית המארח, נוגעת לנפעל - לפעלות הנעשות עבור האורח, הכנסת האורח צריכה להעשות באופן שהאורח ירגיש שכל פעלות המארח בשבילו באות מצד התענינותו, מצד הרגש שלו - אהבת ישראל.

מקור 7

הטעם לכך שהרמב"ם מחשיב הלוויה כגורם עיקרי

עפ"ז מובן היטב דיוק הרמב"ם בחיוב "ללוות האורחים" כמרכיב מרכזי בהכנסת אורחים:

לקוטי שיחות: לוויה אינה ענין של מלוי צרכיו של האורח בעודו אורח (כמו ספוק אכילתו ושתייתו כו'), אלא היא מצד מדת גמילות חסדים, וממילא, על-ידה מרגיש האורח שכל מה שנעשה בשבילו בא מצד הרגש של בעל-הבית המארח, שמתענין בו וטובתו נוגעת לו וכו'.

מלמדנו הרמב"ם, שדווקא בפרט הנראה הכי שולי, מסתתרת עיקר מהות מצוות הכנסת אורחים!

⁶ כדברי הרמב"ם בהל' אבל יד, ג: "כופין ללוויה כדרך שכופין לצדקה, ובית דין היו מתקנין שלוחין ללוות אדם העובר ממקום למקום, ואם נתעצלו בדבר זה מעלה עליהם כאילו שפכו דמים". וכפי שהגמרא (סוטה מו, ב) מוכיחה זאת מכמה מקרים!

⁷ **סיפור (מפי משפיעים נודעים):** היה זה בשנות אברכותו של אדמו"ר הזקן. באחת מנסיעותיו הזדמן בדרך לאכסניה בבעלותו של יהודי שהיה מכניס אורחים מופלג. המארח הכיר באורח שלו שהוא אדם מיוחד, הוא נכנס אליו לחדר ושאלו מיהו. אדמו"ר הזקן לא הסתיר וענה שהוא מתלמידי המגיד. אמר המארח לרבי שיש דבר המעיק לו ורוצה הוא לשאול על כך, ופירט: אתם רואים את כל הכנסת האורחים שאני עושה כאן? אני מאכיל ומשקה וכו' וכו' אבל כל זה אינו באמת! האם יש לכך ערך? השעין אדמו"ר הזקן את ראשו על ידיו, נכנס בדביקות ואחר ענה בניגון, כדרכו שהיה עונה בניגון: "אבער דער ארעמאן ווערט דאך זאט מיט אן אמת!" (אולם העני הלא נעשה שבע באמת!).

עפ"ז יובנו גם דברי הרמב"ם (המבוססים על הגמרא⁶), ש"כל מי שאינו מלווה כאילו שופך דמים":

לקוטי שיחות: הכונה בזה היא לא רק שהדבר עלול לגרום לשפיכת דמי האורח בהליכתו בדרך, אלא (גם) שנגרם מכך הרגש שפיכת דמים אצל האורח:

כאשר המארח אינו מלווה אותו, מבחין האורח בהעדר ההתענינות בו וההתמסרות עבורו - מדת החסד שבפעולה, ואזי אין רוחו נוחה מ"הכנסת אורחים" זו, ו"אזיל סמקא ואתי חורא" (מרוב בושה, הדם עוזב את הפנים שלו ופניו נהיים חווים⁸) - הוא מרגיש בזיון בדרך, "שפיכת דמים".

[במילים אחרות: גם אם ארחת את הבן-אדם בצורה הכי מושלמת, ולקחת מהונך ומזמנך עבורו, מספיק רגע אחד של "עיוות פנים" או "לוויה לא מושלמת" כדי להרוס את כל מה שפעלת באירוח! האוכל כבר מתהפך לו במעיים... ומזה לומדים עד כמה יש להיזהר ברגשות שמעבירים לאורח].

עפ"ז יובן הטעם לכך שהרמב"ם הביא כמקור לחשיבות הכנסת אורחים, דווקא הפסוק "וירא והנה שלשה אנשים" (שאינו מדבר על לוויית האורחים אחרי האירוח, אלא על ההקדמה לאירוח):

לקוטי שיחות: הדגשת מדת החסד, ההתענינות ושימת הלב לאורח - אינה רק בשעת קיום מעשה הכנסת האורחים, כאשר המארח "מאכיל עוברי דרכים" או לאחר זה, אלא גם לפני זה, תכף בשעה שהוא רואה את האורחים ומקבל את פניהם, נוגעת שימת הלב וההתענינות באורחים. ודבר זה בא לידי ביטוי בפסוק "וירא והנה שלשה אנשים": אברהם שם לבו לשלשת האנשים תוך כדי "הקבלת פני שכינה".

[במילים אחרות: בזה לימדנו הרמב"ם, שחשיבות רגשות המועברים לאורחים מתחילה עוד לפני האירוח עצמו! ברגע שראית האורח מרחוק וחיכת אליו, ונתת לו הרגשה שחיכת לו, שאתה ממש מעוניין בנוכחותו - המצווה כבר התחילה, ואדרבה, הרגשה חיובית זו היא עיקר מצוות האירוח].

עפ"ז אפשר ליישב שאלה נוספת בהקשר לנושא זה: ובהקדים שבסופו של דבר, מכיון שאורחי אברהם היו מלאכים שאינם צריכים לאכול, אם כן אברהם לא קיים, לכאורה, את מצוות הכנסת אורחים! האם ניתן לומר שבסופו של דבר, אברהם עזב את השכינה לחינם? וע"פ הביאור הנ"ל ניתן ליישב שאלה זאת בטוב טעם:

לקוטי שיחות: גם לדעה שהמלאכים רק "נראו כמי שאכלו" (רש"י וירא יח, ח') - עקר ענין הכנסת אורחים מדגש בשימת הלב וההתענינות שמצד המארח לאורח; ומעשה הגברא ושימת לבו היו בשלמות בהכנסת אורחים זו של "אברהם אבינו". יתר על כן: גם הנפיל (באורח) שעל-ידי הכנסת אורחים התקיים אצל אברהם בשלמות, שהרי שביעות רצון האורח משימת הלב - ישנו במלאכים, ובמיוחד כשמדבר בשימת לב של אברהם אבינו (שהמלאכים הרי ידעו עד כמה הקב"ה מחבב אותו, וברור שנהנו מתשומת לבבו).

[למדנו בשיעור זה על מעלתה הנפלאה של הכנסת אורחים, שהמרכיב המרכזי בה הוא להראות ה"אהבת ישראל" המופלאה כלפי היהודי המתארח, באופן שירגיש הכי טוב ונעים שבעולם.

וע"פ הידוע ש"באהבת ישראל נביא את הגואל" - יש לומר שעל ידי זה שיהיו לנו הרגשות חיוביים כלפי יהודי שני, ונראה אותם לו באופן מוחשי - כך נזכה לקרב ביאת הגאולה, תיכף ומיד ממש!].

"ובכן" - מה למדנו מהשיחה?

בשיחה עצמה לא הובאה הוראה ברורה, אם כי ניתן לומר שהביאור עצמו הוא הוראה הכי גדולה - על חשיבות אהבת ישראל, והקניית מידות טובות בין אדם לחבירו, וכפי שהארכנו בפנים דפים אלה.

בעצם, היוצא משיחה זו הוא שעיקר הכנסת אורחים אינו האירוח עצמו (האכילה, השתיה והלינה) שנותנים לאורח, אלא ההרגשה שמעבירים לו, שהוא רצוי כאן ושמחים בנוכחותו.

כדאי להסביר זאת גם דרך הלכות הכנסת אורחים, כפי שפורטו בספר "הליכות בין אדם לחבירו" (נמצא במדור 'הוספות' של האתר).

ותן לחכם ויחכם עוד.

⁸ גמרא בבא מציעא נח, ב: "כל המלבין פני חבירו ברבים כאילו שופך דמים... שפיר קא אמרת, דחזינא ליה דאזיל סומקא ואתי חוורא". וראה בתוספות שם: "דאזיל סומקא ואתי חוורא" - ומה שמאדים בתחילה לפי שהדמים מתאספין לברוח".

⁹ וגם לשיטת התוספות (בגמרא בבא מציעא פו, ב), שהמלאכים אכלו ושתו ממש, ברור שהם לא נזקקו לכך, והם עשו זאת רק מפני כבודו של אברהם. ואם כן, גם לדיעה זו אין באירוח זה קיום מצוות הכנסת אורחים, לכאורה.